

A fenntartható fejlődésről, meg ami körülöttünk zajlik

Dr. Kincses Gyula

Kincses Gyula 2006-2009.

Mottó

„50 vagy 100 év múlva a közepesen jómódú vietnami, laoszi, japán vagy kínai turisták úgy fognak Európába járni turistáskodni, mint ahogy mi járunk ma Egyiptomba vagy Jordániába.

Szegény, kicsit koszos és elmaradott országok, és bár bizonytalan a közbiztonság és a higiénia, – de olcsók, ráadásul híres a történelmük, és milyen gyönyörű romjaik vannak”

Apokrif a XXI. sz. elejéről

Kincses Gyula 2006-2009.

A fenntartható fejlődés fogalmi fejlődése

- Pár futuroológus és környezetvédő magánügyeként indul.
- A fogalom az energetika, a környezeti hatások tekintetében polgárjogot nyer.
- Néhányan elkezdünk arról beszélni, hogy a demográfiai és technológiai folyamatok mellett a jóléti rendszereink nem tarthatók, és ez komoly társadalmi feszültséget fog okozni. (2006.)
- A világ szembesül azzal, hogy a fogyasztási struktúránk sem környezeti, sem gazdasági, sem geopolitikai okokból nem fenntartható (2009. válság).

Közös problémák Európában I.

- **Egész Európa a szerzett jogok csapdájában vergődik.**

A jövő meghatározó kérdése, hogy hogyan lehet összeegyeztetni

- a versenyképesség megőrzését és javítását egy egyre inkább globalizálódó piacon
  - az örökölt jóléti rendszerek fenntarthatóságával.
- **A tét, a mindannyiunk által elfogadott európai értékrend gazdasági fedezetének a biztosíthatósága, mely szükségszerűen mindenütt a jóléti rendszerek felülvizsgálatát fogja eredményezni.**

Közös problémák Európában II.

- **Kihívások az egészségügy oldaláról:**
  - technológiai robbanás (nem csak orvostudomány),
  - demográfiai torzulás (előregedés),
  - az etnikai és kulturális megosztottság növekedése a migráció és a szegregáció miatt,
  - a versenytársak versenyelőnye a szociális rendszerek és garanciák fejletlensége miatt (globalizált piac...).
- **Következmény: a társadalmi koherencia és a politikai stabilitás fellazulásának kockázata:**
  - a reform sok esetben jogszűkítés, → egyes rétegek vesztesnek érzik magukat (pl.: nyugdíjkorhatár), → elégedetlenség, reformellenesség → szélsőségek erősödése.
  - a szegregáció és az enklávék kialakulásának és **a politikai instabilitás, radikalizálódás, a szélsőségek erősödésének és a nacionalista populizmus veszélye.** (2006-os ábra!)

A mai mondat

Lenin forradalommal jutott hatalomra.

Sztálin belső puccsal, bozótharcos kabinetpolitikával került hatalomra.

De Hitlert demokratikusan megválasztották.

Kincses Gyula, 2009. január.

Az elvárások realitásáról

Velünk bármit lehet?

- Hogy lehet az, hogy három évvel az EU csatlakozás után **még mindig 1014 méter magas a Kékes?**
- Mit tett, mit tesz azért a **Kormány**, hogy **végre elérje az EU átlagot?**
- **Meddig tűrjük???**

Már a régi görögök is...

- Az európai kultúra, értékrend, társadalmi modell a régi görögök demokráciájára vezethető vissza.
- Ne feledjük: az *rabszolgatartó társadalom* volt.
- A mi kultúránk (a fehér ember kultúrája) a görög kultúrán és demokrácián alapul.
- A különbség: *mi a rabszolgákat kívül tartjuk. Az európai értékrend (igazságosság, méltányosság, szolidaritás) csak a fehér emberre érvényes.*
- Az új helyzet: a rendszert már a rabszolgák finanszírozzák. A kérdés: **Meddig?**

Hogyan tovább? (A két-negatív konfliktus)

- A fejlett világ kultúrája (a mi kultúránk) nem tartható fenn technológia-követően.
  - Ha fent akarjuk tartani a rabszolgatartó társadalmat, akkor ezt rabszolgalázadások fogják követni. Ráadásul kapun belül is megjelentek a rabszolgák és kellemetlenkednek (romák, törökök, egyéb bevándorlók).
  - Ha az értékrendünket érvényesnek tartjuk a teljes, velünk azonos kromoszóma-készletű populációra, (azaz embernek tekintjük őket...) akkor az igen komoly környezeti – gazdasági fenntarthatósági kérdéseket vet fel. (Már az a Föld ökoszisztémájának a végét jelentené, ha minden családnak lenne egy hűtője és robogója...)

Fenntartaható fejlődés $\neq$ fenntartható növekedés

- A növekedés (mint a túlélés, a versenyelőny eszköze) csak nyílt rendszerben értelmezhető, a föld „belakása” elérte azt a szintet, hogy már zárt rendszernek tekinthető, ahol csak egymás rovására lehet növekedni, miközben ez a globális létfeltételeket veszélyezteti.
- Ehhez társul, hogy a társadalmak lokális önszabályozó rendszereit (járványok, lokális, a harcmezőn kívül nem károsító háborúk) fejlődésünkkel zömmel kiiktattuk.

A következmény nem a béke és az egészség, hanem a globális háború és a világjárvány veszélye.

A fenntarthatóság feltétele

Az fenntartható fejlődés alap-feltétele, hogy **összhangba kell hozni az**

– az állammal, a „jóléttel” (egyáltalán: a fogyasztáshoz kötött életminőséggel) a kapcsolatos **elvárásokat**

– és az ezért vállalt

- egyéni és
- közösségi **áldozatokat.**
- Ezért (is) a **XXI. század legfontosabb értéke az önkorlátozás.**
- A fejlődésben **az emberi viszonyokra, és nem a technológiák alkalmazására kell koncentrálni.**

Az értékrend-váltás

- **A technológiai fejlődés alapú fejlődés helyett a „humán fejlődés” alapú fejlődési pályára kell állni.**
- **A fenntartható fejlődés legfontosabb feltétele** egy kiegyensúlyozott demográfiai egyensúly megteremtése.
- **A közjó** – *bruttó felszabadított nemzeti endorfin-tömeg (BFNE)* – egy szociális létminimum felett alapvetően **a közösség koherenciáján és a közösségi szolgáltatások minőségén**, illetve *a közbizalom szintjén és az élet kiszámíthatóságán múlik.*
- *A technológiai- és gazdasági növekedésre alapozott rendszerek nem jelentenek előre-menekülést, mert ez közép és hosszú távon szociális és ökológiai okok miatt működésképtelen, így a tisztán növekedésre alapozott stratégia egy határon túl már nem realitás.*
- **Az új egyensúlyban a közjó (BNFE) maximalizálásra kell optimalizálni**, ami nem jelent növekedés-ellenességet, de a növekedés nem öncél, hanem a közszolgáltatások és a szociális biztonság forrása.
- **Társadalmi koherencia nélkül nincs jövő.** *A társadalmi koherenciának a szolidaritáson, a közös biztonságon és magas közbizalmon kell alapulnia, és nem historizáláson, vagy nacionalizmuson.*

Én szóltam...

